

Vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmä / Samarbetsgruppen för vatten- och havsvård

Kokous / Möte II/2014
Aika/Tid: 21.8.2014 klo 9.34-12.35
Paikka/Plats: Härmän kuntokeskus / Härmä rehabiliteringscenter
Vaasantie 22 Ylihärmä

Muistio / Mötesprotokoll:

1. Kokouksen avaus ja kokousedustajien toteaminen / Öppnandet av mötet och konstaterande av mötesdeltagare (liite/bilaga 1)

Klo 9.34 Puheenjohtaja avasi kokouksen.
Kl 9.34 Ordförande öppnade mötet.

2. Muistion tarkistajien valinta / Val av protokolljusterare

Valittiin muistion tarkastajiksi Hans-Erik Lindqvist & Kari Hongisto.
Valdes Hans-Erik Lindqvist & Kari Hongisto för protokollgranskning.

3. Edellisen kokouksen muistio / Föregående mötets protokoll

Edellisen kokouksen muistio oli tarkastettu ja lähetetty kokouskutsun liitteenä.
Föregående mötes protokoll hade granskats och skickades som bilaga i mötesinbjudan.

4. Vesienhoidon tavoitteet ja työvaiheet 2014-2015 / Målen och arbetsmomenten för vattenvården 2014-2015

Westberg esitteli vesienhoidon tavoitteet ja työvaiheet. Tammi-huhtikuussa 2014 on käsitelty toimenpide-ehdotuksia jokityöryhmissä sekä yhteistyöryhmän kokouksessa. Touko-syyskuussa on koottu vesienhoitosuunnitelmia ja toimenpideohjelmia. Toimenpideohjelmien tekstejä täydennetään kuulemisen aikana, vaikka toimenpide-ehdotukset jo ovat valmiit. Etelä-Pohjanmaan ELYn alueella 9 pintavesien toimenpideohjelmaa, sekä pohjavesien toimenpideohjelma. Toimenpideohjelmien laatimisessa on käyty läpi seuraavat valmisteluprosessit; arvioitu kuormitus ja merkittävät paineet, tehty ekologinen ja kemiallinen luokittelu, asetettu ympäristötavoitteet, sovittu toimenpide-ehdotukset, arvioitu toimenpiteiden kustannustehokkuus ja vaikutus ja tehty vaihtoehtotarkastelu, arvioitu ympäristötavoitteiden saavuttaminen ja asetettu aikataulupoikkeamat, sekä tehty riskiarviointi.

Kuormitusarviointi tehdään VEMALA-mallin avulla, malli kehitetty hydrologisiin arviointeihin, mutta malliin on yhdistetty ympäristöhallinnon rekistereistä kuormitustiedot ja malli simuloi jokaiselle järvelle mereen asti tulevan ja lähtevän ravinnekuormituksen.

Ympäristötavoitteet asetettu; ravinteille hyvän ja tyydyttävän tilan raja-arvon mukaan, pH minimille sekä rakenteellisille muutoksille. Biologisille muuttujille ei ole voitu asettaa tarkkoja ympäristötavoitteita mutta tavoitteena on hyvän tilan saavuttaminen tai hyvän ja erinomaisen tilan ylläpitäminen. Lisäksi on asetettu aikataulut tavoitteiden saavuttamiselle sekä tehty vesimuodostumille riskinarviointi.

Kuormituksen vähenemistarve laskettiin kaikille vesistöille joiden ekologinen tila alle hyvän. Arvioinnissa hyödynnetään VEMALA-mallia; vähenemätarpeet; alle 10%, 10-30%, 30-50%, yli 50%.

Kuuleminen vesienhoitosuunnitelmista (tausta-asiakirjana toimenpideohjelmat) 1.10.2014-31.3.2015 (Merenhoidon kuuleminen siirtyy, ja pidetään tammikuusta 15.1-31.3.2015). Osoitteesta

www.ymparisto.fi/vesienhoito/Etela-PohjanmaaPohjanmaaKeski-Pohjanmaa

& www.ymparisto.fi/vesienhoitoalue/lantinen/osallistuminen löytyvät kuulemisasiakirjat ja ohjelmat.

Lisäksi ympäristöhallinnossa on tulossa soidensuojeluntäydennysohjelman kuuleminen syksyllä ja vuodenvaihteessa maisemaintoientien kuuleminen.

Westberg presenterade målsättningen och tidtabellen för vattenvården. I januari-april har förslag till åtgärder behandlats vid älvvisa arbetsgrupper och på samarbetsgruppens möte. I maj-september har förslaget till förvaltningsplan och åtgärdsprogram sammanställts. Texterna för åtgärdsprogrammen och förvaltningsplanen kommer att kompletteras under samrådet, men ett förslag till åtgärder är färdigt. På området för Södra-Österbottens NTM-central finns det 9 åtgärdsprogram för ytvatten och ett pro-

gram för grundvattnen. För åtgärdsprogrammen har man behandlat följande processer; uppskattning av belastningen, ekologisk och kemisk klassificering, uppskattad kostnadseffektivitet och effekten av åtgärder, uppställandet av miljömålen och avvikelser i tidtabellen, samt gjort en riskbedömning. Belastningen har uppskattats mha VEMALA-modellen. VEMALA utvecklades för hydrologiska modelleringar, men genom att inkludera uppgifter från miljöförvaltningens register kan man simulera inkommande och utgående näringsämnesbelastning för varje sjö och till havet.

Miljömålen är uppställda för näringsämnen enligt gränsvärden mellan nöjaktigt och god, för pH minimum och för strukturella förändringar. För de biologiska parametrarna har man inte kunnat sätta upp miljömål men målsättning är att uppnå god ekologisk status eller att upprätthålla god eller utmärkt status. Man har också satt upp tidtabellen för att uppnå miljömålen och gjort en riskbedömning.

Man har räknat hur mycket av belastningen borde minskas för alla vattenförekomster som har sämre än god status. Vid evalueringen nyttjades VEMALA-modellen och behov för minskning räknades i kategorier under 10%, 10-30%, 30-50% över 50% av nuvarande belastning

Samråd för förvaltningsplanen hålls 1.10.2014-31.3.2015 (åtgärdsprogrammen som bakgrundsdokument). (Samråd för havsvård flyttas till 15.1-31.3.2015). Samrådsdokument och programmen hittas från adressen

www.miljo.fi/vattenvard/SodraOsterbottenOsterbottenMellerstaOsterbotten
& www.miljo.fi/vattenforvaltningsomrade/vastra/delta.

På hösten ordnas också samråd för kompletteringsprogrammet för myrskydd och vid årsskiftet samråd för landskapsinventeringar.

5. **Pintavesien ekologinen ja kemiallinen tila sekä tilaan vaikuttavat tekijät / Ytvattens ekologiska och kemiska status samt faktorer som påverkar dessa**

Bonde esitteli alueen pintavesien luokittelua. Luokittelussa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Luokittelu on julkaistu 2.10.2013. Muutamissa vesimuodostumissa ekologinen tila on hieman parantunut ja muutamissa huonontunut. Kaikille avoin karttapalvelu luokittelusta löytyy verkosta

<http://paikkatieto.ymparisto.fi/vesikartta>.

Mäensivu esitteli kemiallista luokittelua. Kalaelohopean osalta on kerätty kesän aikana lisää kalanäytteitä, ja lisäksi on pystytty tunnistamaan alueet, joissa elohopean riskiä ei ole (kaukokulkeuman perusteella). Luokittelua täydennetään kuulemisen aikana.

Keskusteltiin vesien tilan paranemisen syistä.

Hongisto kysyi metsätalouden toimenpiteiden kehitysnäkymistä; Nissinen vastasi, että uudisojitusta on tehty hyvin vähän ja tehdään jatkossakin vähän, kunnostusojitukselle on tarvetta, tai tarve hieman vähenee, mutta kevennetystä kunnostusojittamisesta on keskusteltu. Nissinen huomautti, että metsätalouden vaikutukset kohdistuvat lähinnä latvavesiin ja kuormitus on kokonaisuudessaan metsätalouden osalta n 5-6%.

Bonde presenterade ekologisk klassificering av ytvattnen. Inga större ändringar har gjorts i klassificeringen. Klassificeringen är publicerad 2.10.2013. För några vattenförekomster har den ekologiska statusen försämrats något, medan i andra har den förbättrats. En karttjänst om klassificering hittas via adressen <http://paikkatieto.ymparisto.fi/vesikartta>.

Mäensivu presenterade den kemiska klassificeringen. Under sommaren har man samlat mera fisk för analys av kvicksilver och man har också kunnat identifiera vattendrag där det inte finns risk för förhöjd kvicksilverhalt i fisk (på basen av luftburet nedfall). Den kemiska klassificeringen kompletteras under samrådet.

Orsaken till den förbättrade vattenstatusen diskuterades.

Hongisto frågade om utvecklingen för skogsbrukets åtgärder; Nissinen svarade att nydikning har gjorts väldigt lite och kommer att göras endast i mindre skala, medan behovet för istandsättningsdikningar förblir, eller minskar något. Det har diskuterats om lättare metoder för istandsättningsdikningar. Nissinen påpekade att skogsbrukets belastning riktas främst till vattendrag i övre avrinningsområdet och skogsbrukets andel om belastningen är i sin helhet cirka 5-6%.

6. **Vesienhoidon pintavesien toimenpiteet ja niiden riittävyys Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla / Vattenvårdsåtgärder för ytvattnen och deras tillräcklighet i Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Österbotten**

Westberg esitteli vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelua. Arvioitu I-kauden toimenpiteet, käytetty malleja (kuormitus, kustannustehokkuus jne) ja suunniteltu toimenpiteet yhteistyössä. Maatalouden toimenpiteet ovat mm.; suojavyöhykkeet, kosteikot, kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen, ravinnetaseen hallinta/optimaalinen lannoitus, lannan jatkokäsittelyn tehostaminen, lannan ympäristöystävällinen käyttö, peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys, maatalouden tilakohtainen neuvonta. Maatalouden toimenpiteiden kohdistaminen tehtiin pilottina Lapuanjoelle, jolloin tarkasteltiin peltopinta-alat, kaltevuudet, eroosioherkät alueet sekä vesien tila, kuitenkin haasteita oli kaikilla peltopinta-alueilla.

Lannan jatkokäsittelyn tehostamisessa on pyritty huomioimaan myös turkiseläinten lannat.

Metsätalouden toimenpiteet ovat mm.; kunnostusojituksen vesiensuojelun perusrakenteet, lannoitus-
ten suojakaistat, uudishakkuiden suojakaistat, metsätalouden eroosiohaittojen torjunta, kunnostusoji-
tuksen tehostettu vesiensuojelu, tehostettu vesiensuojelusuunnittelu, ojitettujen, mutta jatkokasvatus-
kelvottomien soiden jättäminen ennallistumaan, koulutus ja neuvonta. Toimenpiteet kohdistuvat tasai-
sesti kaikille metsätalousalueille, pyritään siihen että toimenpiteet kohdistuvat erityisesti yläosien pie-
niin vesiin.

Rinta-Hoisko kysyi viranomaisyhteistyöstä eri viranomaisten välillä, koska tulevaisuudessa ei pystytä
hallitsemaan vesiä sateisuuden lisääntyessä. Nissinen vastasi, että ojituksissa nykyään ilmoitusvelvol-
lisuus ELY-keskukselle ja Metsäkeskus toisena viranomaisena mukana, iso muutos aikaisempaan
käytäntöön.

Turvetuotannossa täydentävänä toimenpiteinä suunnitellaan kemiallisen käsittelyn lisäystä, ympäri-
vuotista ja pienkemikalointia, muut toimenpiteet ovat perustoimenpiteitä ja perustuvat lupamääräyksiin
Pienkemikalointi toimii alueilla, joissa pieni infrastruktuuri, esim purku-ojassa rakennelma, josta kemi-
kaalia lisätään käsittelemään purkuvesiä.

Kunnostus, rakentaminen ja säännöstely; toimenpiteet esitellään sekä kartalla ja numeerisesti. Toi-
menpiteitä käsitellään vielä viranomaisten välisessä kunnostustyöryhmässä. Todennäköisesti lisätään
vielä merenlahtien kunnostuksia tai selvityskohteita sekä muita kohteita.

Keskusteltiin kunnostushankkeista ja niiden toteuttamisen esteistä ja hidasteista. Todettiin, että ve-
sienhoitosuunnitelmassa mukana oleville hankkeille on helpompi toteuttaa tarvittava rahoitus. YTR-
jäsenet voivat edelleen esittää kunnostushankkeita mukaan otettavaksi vesienhoitosuunnitelmaan.
Happamuuden torjunnan toimenpiteiksi on suunniteltu kuivatusolojen säätöä, säätösaloitusta ja –
kastelua, yleis- ja täsmäntävää kartoitusta sekä tilakohtaista neuvontaa.

Turkistuotannon toimenpiteet ovat; tiiviiden alustojen rakentaminen, vanhojen turkistuotantoalueiden
jälkihoito ja –käyttö pohjavesialueilla, maaperän kunnostaminen vanhoilla turkistuotantoalueilla, tila-
kohtainen neuvonta.

Kärjä kertoi, että turkistuottajilta on kysely ja tulokset ovat tulossa vesienhoidon käyttöön syyskuun ai-
kana.

Yhdyskunnat ja haja-asutuksen jätevesien toimenpiteet ovat; jätevesien hygienisointi, tehostettu am-
moniumtyypen poisto, uudet ja perus-kunnostettavat puhdistamot, uudet siirtoviemärit, Keskitetyn vie-
määröinnin toteuttaminen haja-asutusalueilla, kiinteistökohtaisten jäteveden käsittelyjärjestelmien käyttö
ja ylläpito (vakituiset) & kiinteistökohtaisten jäteveden käsittelyjärjestelmien käyttö ja ylläpito (vapaa-
ajan).

Toimenpiteiden kustannukset on arvioitu sektorikohtaisesti, mutta maatalouden ja happamuuden tor-
junnan kustannusten arviointi on vielä kesken. Investointikustannukset on laskettu vuosittaisiksi.

Keskusteltiin toimenpiteiden kustannusten laskemisesta.

Ojaniemi huomautti, että maatalouden todelliset kustannukset ja maanviljelijöiden tekemä työ ei tule
mukaan kustannuslaskelmiin.

Aaltonen ihmetteli, miksi haja-asutuksen jätevedet ovat mukana täydentävissä toimenpiteissä, eivätkä
perustoimenpiteinä.

Ojaniemi kysyi, tuleeko vesienhoidon kokonaiskustannuksia jotenkin näkyviin. Westberg vastasi, että
vesienhoitosuunnitelmissa esitetään myös perustoimenpiteiden kokonaiskustannus. Ojaniemi ehdotti,
että otettaisiin huomioon mihin kuormitusvähenemisen fosforit kuluvat, ja huomioitaisiin ravinteiden
kierrätyksen kautta, miten kustannukset jyvittyvät. Länsivierito huomautti, että yhdyskuntien jätevesin
sisältämä ravinteiden määrä pitäisi huomioida laskelmissa; samoin kuin maataloudessa on huomioitu
lannan sisältämän ravinteen kierto.

Lindqvist kommentoi, että haja-asutuksen jätevesien toimenpiteiden toteutuminen on todellinen on-
gelma monissa kunnissa, toteutumiseen tarvittaisiin vielä lisää asukaskohtaista neuvontaa.

Aaltonen toivoi, että yhdyskuntien jätevesien hintalappu saataisiin mukaan kustannuslaskelmiin.

Westberg esitteli kuormitusvähenemän toteutumista, nyt suunniteltujen toimenpiteiden täysimääräisel-
lä toteuttamisella päästäisiin n10-15% kuormitusvähenemään.

Westberg presenterade planeringen av åtgärder för vattenvården. Förverkligandet av första periodens
åtgärder har uppskattas, modeller för belastning och kostnadseffektivitet har använts och åtgärderna

planerats i samarbete med andra aktörer. Åtgärderna för jordbruk är bland annat skyddszoner, våtmarker, minskning av växtskyddsmedlen, kontroll av näringsbalansen/optimal gödsling, effektivisering av processering av gödsel, miljövänligt användning av gödsel, växttäckning på vintertid och gårdsvis rådgivning. Åtgärderna riktades som pilotförsök för Lappo ås område, mha åkerareal, lutningsgrad, erosionskänsliga områden samt vattnets tillstånd. Ändå utmaningar fanns på alla områden och åtgärderna riktades således på hela åkerarealen.

Pälsdjurens gödsel har man strävat till att få med i effektiveringen av av gödselprocesseringen.

Åtgärder för skogsbruket är bland annat; grundstruktur för vattenskydd vid iståndssättningsdikningar, skyddszoner för gödsling, minskning av erosion på skogsbruket, effektiviserad vattenskydd för iståndssättningsdikningar, effektiviserad vattenskyddsplanering, lämna dikade myrar som inte lämpar sig för fortsatt skogsodling för återhämtning, samt utbildning och rådgivning. Åtgärderna riktades till alla skogsbruksområden, men syftet är att de riktades mest in på små vattendrag i avrinningsområdenas övre delar.

Rinta-Hoisko lyfte upp frågan om effektivisering av myndighetsarbetet då man i framtiden inte kan effektivt kontrollera vattnen då regnmängder ökar. Nissinen svarade att dikningsanmälningar måste nuförtiden göras till NTM-centralen, Skogscentral är med som en annan myndighet. Detta redan är en betydande förändring.

Enda tilläggsåtgärd som planerades för torvproduktion är ökning i kemisk behandling, året runt samt småskaligt kemisk behandling. Alla övriga åtgärder är nuvarande åtgärder och baserar sig på befintligt miljötillstånd. Småskaligt kemisk behandling; fungerar på områden med minimal infrastruktur, t.ex. en konstruktion i utfallsdiken, där man tillsätter kemikalier för behandling av utfallsvatten.

Åtgärderna som gäller restaurering, vattenbyggandet och reglering presenteras på karta och i numerisk form. Åtgärderna kommer ännu att behandlas i myndigheternas gemensamma restaureringsarbetsgrupp. Restaureringar och utredningsobjekt för havsvikar och övriga områden kommer sannolikt ännu med.

Diskuterades om restaureringsobjekt och hinder och fördröjningar för förverkligandet. Konstaterades att till projekt som finns upptagna i förvaltningsplanen är det förverkliga finansiering. Samarbetsgruppens medlemmar kan ännu framställa förslag till projekt att tas med i förvaltningsplanen.

Som åtgärder för bekämpning av sura sulfatjordar har planerats reglering av torrläggning, reglerbar dränering och -bevattning, översikts- och specifik kartering samt gårdsvis rådgivning.

Åtgärder för pälsproduktion är; vattentätt underlag, efterbehandling och -användning av gamla pälsområden på grundvattenområden, restaurering av marktåkt på gamla pälsproduktionsområden och gårdsvis rådgivning.

Kärja berättade att en förfrågan har skickats till producenter och svaren kan väntas under september för vattenvårdsplaneringen.

Åtgärder för samhällen och glesbebyggelse är; hygienisering av avfallsvatten, effektiviserad reduktion av ammoniumkväve, nya och renoverade avloppsreningsverk, nya överföringsavlopp, centraliserad avlopp på glesbygden, fastighetsvisa avloppssystem (användning samt underhåll för permanent och fritidsbostad).

Kostnaderna för åtgärder har uppskattats sektorvis, kostnaderna för jordbruk och bekämpning av sura sulfatjordar är ännu på hälft. Investeringskostnader har beräknats för varje år.

Beräkning av åtgärdernas kostnader diskuterades.

Ojaniemi påpekade att de verkliga kostnader för jordbruk inte syns, då arbetet som odlaren gör inte är med i beräkningarna.

Aaltonen undrade varför avlopp för glesbebyggelse är med som kompletterande åtgärder, och inte som nuvarande åtgärd.

Ojaniemi frågade om de totala kostnader för vattenvården kommer fram någonstans. Westberg svarade att i förvaltningsplan presenteras totala kostnaderna för nuvarande åtgärder. Ojaniemi föreslog att man för belastningsminskningarna skulle ta i beaktande fosfors reduktion och på det sättet via återvinning av näringsämnen fördela kostnaderna. Länsivierito påpekade att mängden näringsämnen i avloppsreningsprocesserna skulle tas i beaktande i kalkylerna på likadant sätt som man beaktar näringsämnen i jordbruksgödsel.

Lindqvist kommenterade att förverkligandet av åtgärderna för avloppsrening på glesbygden är ett verkligt problem i flera kommuner och ännu mera rådgivning skulle behövas.

Aaltonen föreslog att kostnaderna för samhällenas avloppsvattenrening skulle fås med i kostnadskalkylen.

Westberg presenterade minskning av belastningen, ifall de nu presenterade åtgärder förverkligas fullskaligt är minskningen i medeltal cirka 10-15%.

7. Pohjavesien toimenpide-ehdotukset toiselle vesienhoitokaudelle / Åtgärdsförslag för grundvattnen för den andra vattenvårdsperioden

Ikonen kertoi pohjavesien toimenpiteiden suunnittelusta. Väliarvio pohjavesien tilasta on tehty ja arvioitu hyvän tilan saavuttamiseen tarvittavat toimenpiteet. ELYn alueella on 374 I-luokan ja 93 II-luokan pohjavesialuetta. Pohjaveden määrällinen tila on hyvä kaikilla alueilla, mutta kemiallinen tila 17 alueella huono. Pääasiallinen tilaa heikentävä aine on ammonium, muutamat metallit, tiesuola ja jotkut torjunta-aineet. Riskialueita on 56 kpl.

Toisella kaudella on käytössä 36 toimenpidenimikettä vesienhoidon suunnittelussa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella on suunniteltu alustavasti yhteensä 269 toimenpidettä; keskimäärin kolme toimenpidettä/pohjavesialue.

ELYn alueella 80% talousvedestä on pohjavettä; hyvä tila on vaarantunut ja riskialueiden määrä nousut ja yhä useampi alue on kemiallisesti huonossa tilassa. Vuoden 2015 tilatavoitteita ei saavutettu ja toisella kaudella toimenpiteiden toteuttaminen jatkuu ja lisäksi suunnitellaan uusia toimenpiteitä. Toimenpiteitä kohdistetaan kaikille 13 sektorille. Tärkeimpiä toimenpiteitä ovat suojelusuunnitelmat, liikenteen toimenpiteet, pilaantuneiden maa-alueiden selvitykset ja kunnostukset sekä maatalouden ja turkistuotannon toimenpiteet. Pohjavesialueille voidaan asettaa poikkeavia tilatavoitteita vuoteen 2027 niille alueille, joilla hyvä tila vuonna 2021 ei ole mahdollista saavuttaa. Kuitenkin esimerkiksi ensimmäisellä kaudella kahdelle alueelle poikkeava tilatavoite ja hyvä tila on saavutettu jo nyt. Toisaalta taas esim. turkistuotantoalueiden pohjavesivaikutukset ovat pitkäaikaisia.

Ojajarju kysyi ovatko toimenpiteet voimallisempia kuin ensimmäisellä kaudella, kun tila on huonompi. Hakola vastasi, että alueiden tila on pystytty arvioimaan paremmin ja huonossa tilassa olevat alueet sekä selvityskohteet ovat tulleet esiin. Kuitenkin edelleen tarvitaan toimenpiteiden tehostamista, ja esimerkiksi turkistuotantoalueiden jälkihoito on vielä osin puutteellista.

Hongisto kommentoi pohjaveden ehdotonta pilaamiskieltoa, joillakin alueilla pohjavesiluokitus rajoittaa todella paljon alueen muuta maankäyttöä.

Ojaniemi huomautti, että asutusalueet ovat usein pohjavesiharjujen päällä, koska harjut sopivat hyvin asumiselle. Normaali maankäyttö ei todennäköisesti pilaa pohjavesiä, mutta laiminlyönnit ja muut vahingot pilaavat. Pitäisi keskustella voidaanko pohjavesialueella kuitenkin harjoittaa muuta toimintaa, joka ei ole aiemminkaan aiheuttanut haittaa.

Ikonen berättade om planeringen av åtgärder för grundvattnen. En evaluering av tillståndet för grundvattnen har gjorts och åtgärder som behövs för att uppnå god status har bedömts. På Södra Österbotten NTM-centralens område finns 374 I-klassens och 93 II-klassens grundvattenområden. Grundvattens kvantitativa status är god på alla områden, men den kemiska statusen är dåligt på 17 områden. De huvudsakliga ämnen som försämrar statusen är ammonium, vissa metaller, vägsalt och bekämpningsmedel. Områden i risk är 56 st.

För den andra planeringsperioden har 36 åtgärdsstyper definierats. På Södra Österbotten NTM-centralens område har 269 åtgärder planerats, i medeltal 3 åtgärder/grundvattenområde. 80% av hushållsvattnet i området består av grundvatten. Områden där den goda statusen är i risk har ökat och fler områden har dåligt kemisk status. Tillståndsmålet för 2015 uppnåddes inte och på den andra perioden fortsätter man förverkliga åtgärder och även nya åtgärder har planerats. Åtgärder riktas till alla 13 sektorer. De viktigaste åtgärder är skyddsplaner, åtgärder för trafik, utredningar och saneringar för förorenade marktäckter och åtgärder inom jordbruk och pälsproduktion. För de grundvattenområden som inte uppnår miljömål fram till 2021, kan ett undantag sättas fram till år 2027. Ändå kan miljömålen uppnås fortare, från första perioden fanns två objekt som hade undantag till år 2021, men de har redan uppnått god status. Å andra sidan är påverkan till grundvattenområden t.ex. från pälsdjursproduktion långvarigt.

Ojajarju frågade ifall åtgärderna är mera effektiva än under första perioden då tillståndet har försämrats. Hakola svarade att tillstånd för grundvattenområden har kunnat uppskattas bättre och områden med dåligt tillstånd har identifierats. Ändå behövs det mera effektiva åtgärder, och t.ex. efterbehandling på pälsproduktionsområden är delvis bristfälligt.

Hongisto kommenterade om ovillkorligt förbud att försämra grundvatten, på vissa områden ställer detta krav på all markanvändning på området.

Ojaniemi påpekade att bosättningsområden är ofta ovanpå grundvattenåsar, för åsar passar bra för boende. Normal markanvändning orsakar högst sannolikt ingen risk för grundvattenområden, utan

misskötsel och andra olyckor. Man borde diskutera ifall verksamhet kunde pågå på grundvattenområde, då den inte tidigare har orsakat risk.

8. Ympäristötavoitteiden saavuttamisen aikataulu ja pintavesien riskiarviointi / Miljömål, tidtabell för uppnåendet av målen samt ytvattens riskbedömning

Westberg kertoi vesien tavoitetilan saavuttamisesta. Tavoitetilan arviointi laaditaan erikseen ekologiselle ja kemialliselle tilalle. Ensimmäisen kauden ekol. tavoite 2015 ja edelleen hyvää huonommassa tilassa = riskissä, ettei tilaa saavuteta vuoteen 2015, aikataulutavoitetta ei voida siirtää eteenpäin, vaan vesistö merkitään riskiin. Uusille vesimuodostumille tavoite on 2015 tai aikataulupoikkeama 2021 /2027 (aikataulupoikkeama). Kemiallisesti hyvää huonommassa tilassa olevien vesien tilatavoite on pääsääntöisesti 2027.

Keskusteltiin tavoitteiden saavuttamisesta ja aikataulusta. Aaltonen totesi, että tämä on realistisia, sillä toimenpiteillä saavutettava kuormitusvähenemä on olematon. Ojaniemi kommentoi, että happamien sulfaattimaiden pintavesityyppejä ei ole edelleenkaan ja se vaikuttaa tilatavoitteiden saavuttamiseen.

Westberg presenterade hur miljömålen i ytvattnen uppnås. Miljömålen uppgörs skilt för ekologisk och kemisk tillstånd. För vattendrag som hade miljömål för ekologisk god status 2015, men har inte uppnått detta i klassificering 2013, sätts en risk, att de inte uppnår miljömål 2015. Man kan inte flytta miljömålen framåt, utan vattenförekomst är i risk. För nya vattenförekomster är miljömålen 2015 eller tidsundantag 2021 / 2027. Vattnen i sämre än god kemisk status har huvudsakligen miljömål 2027.

Miljömålen och tidtabellen diskuterades. Aaltonen konstaterade att de är realistiska, för belastningsminskningen som uppnås med åtgärder är obefintligt. Ojaniemi kommenterade att det fortfarande inte finns en egen ytvattentyp för vattenförekomster på sura sulfatjordar, vilket påverkar hur miljömålen uppnås.

9. Merenhoidon toimenpideohjelman kuuleminen sekä muut ajankohtaiset asiat / Samråd om åtgärdsprogrammet för havsvården samt andra aktuella ärenden

Westberg esitteli merenhoidon ajankohtaisia asioita. Suomi tekee yhden merenhoitosuunnitelman, joka kattaa kaikki Suomen merialueet. Merenhoitosuunnitelma muodostuu kolmesta osasta. 1. Meren nykytilan alustava arvio, meriympäristön hyvän tilan määrittäminen sekä ympäristötavoitteiden ja niihin liittyvien indikaattoreiden asettaminen 2012; 2. Seurantaohjelma, on Valtioneuvoston käsittelyssä 21.8.2014; sekä 3. Toimenpideohjelma, josta kuuleminen järjestetään **15.1-31.3.2015**.

Rinta-Hoisko kysyi voisiko merenhoidon toimenpideohjelmassa linjata isompien hankkeiden toteuttamista.

Päätettiin palata merenhoidonsuunnitelmaan seuraavassa yhteistyöryhmän kokouksessa perusteellisesti.

Westberg presenterade aktuella ärenden i havsvård. Finland framställer en plan för havsvård, och planen täcker alla havsområden i Finland. Planen för havsvård består av tre delar; 1. Inledande bedömning av det nuvarande miljötillstånd, fastställandet av vad som anses en god status i marina miljön och fastställandet av miljömålen med tillhörande indikatorer 2012; 2. Monitoringsprogram, som behandlas i statsrådet 21.8.2014 samt 3. Åtgärdsprogram som kommer till samråd 15.1.-31.12.2015.

Rinta-Hoisko frågade ifall man kunde i havsvårdsplan dra linjer får hur de större projekten förverkligas. Mötet tog ett beslut att återkomma närmare till havsvårdsplanen i följande möte.

10. Tulvariskien hallinnan suunnittelun ajankohtaiset asiat / Aktueellt inom hanteringen av översvämningsrisker

Saarniaho-Uitto esitteli tulvariskien hallintasuunnitelmien sisältöä. Tulvariskien hallintasuunnitelmia on käsitelty alueen tulvaryhmissä, tarkoituksena yhteistyössä sidosryhmien kanssa sopia tarvittavista toimenpiteistä tulvariskien hallitsemiseksi.

Tulvariskien hallintasuunnitelmissa esitellään seuraavat toimenpiteet; käytössä olevien tulvariskien hallinnan keinot ja niiden tehostaminen (mm. maankäytön suunnittelu, asukkaiden omatoiminen tulviin varautuminen), veden pidättäminen valuma-alueella pienimuotoisilla toimenpiteillä (mm. käytöstä poistuvien turvetuotantoalueiden muuttaminen valumavesien pidätysalueiksi). Lapuanjoella lisäksi säännöstelyn tehostaminen Kuortaneenjärvellä ja pengerrysalueiden käytön muutos. Kyrönjoella pengerrysalueiden käytön muutos ja Ilmajoen keskustan vahinkokohteiden paikallissuojaaminen, ja Kyrkösjärven säännöstelyn tehostaminen. Laihianjoella lisäksi toimenpiteet; merkittävien liikennekohteiden suojaaminen sekä tilapäisten tulvasuojausten hankkiminen asuinrakennuksille ja erityiskohteille. Tulvaryhmien Internetsivut ovat osoitteessa www.ymparisto.fi/tulvaryhmat ja tulvakartat löytyvät osoitteesta www.ymparisto.fi/tulvakartat.

Keskusteltiin muista joista, joilla on tulvariskialueita. Niille tehdään myös tarpeen mukaan tulvariskien hallintasuunnittelua, Lapväärtinjoki on tulossa mukaan varsinaiseen hallintasuunnitteluun.

Saarniaho-Uitto presenterade innehållet i planer för hantering av översvämningsrisker. Planerna har behandlats i områdets översvämningsgrupper, men avsikt att i samarbete med intressegrupper komma överens om åtgärder som behövs för hantering av översvämningsrisker. Följande åtgärder presenteras i planerna; de åtgärder som redan är i bruk i hantering av översvämningsrisker och effektivisering av dem (inkl. planering av markanvändning, invånarnas aktiv förberedning), kvarhållandet av vatten på avrinningsområden med småskaliga åtgärder (inkl. ändring av gamla torvtäkter till områden där vatten hålls kvar). Vid Lappo å är med också effektivisering av reglering på Kuortaneenjärvi, och ändring i användning av invallningsområden. Vid Kyro älv ändring i användning av invallningsområden och lokal skydd för skadeobjekt i Ilmajoki centrum, och effektivisering av reglering av Kyrkösjärvi. Vid Laihela å skydd av de viktiga trafikobjekt, och tillfälliga översvämningskonstruktioner för bostadshus och specialobjekt. Internetsidor för översvämningsgrupperna hittas på adressen www.miljo.fi/oversvamningsgrupper och översvämningskartorna på adressen www.ymparisto.fi/tulvakartat.

Diskuterades om andra åar som inte har betydande översvämningsområden. För dem görs hantering av översvämningsrisker vid behov. Lappfjärds å kommer med som betydande översvämningsområde, och en översvämningsgrupp har grundats.

11. Muut asiat / Övriga ärenden

Ei ollut muita asioita.

Övriga ärenden fanns inte.

12. Seuraava kokous / Nästa möte

Ehdotettiin että kokoonnuttaisiin tammikuussa, ja kokouksessa käsiteltäisiin myös merenhoidon toimenpideohjelmia. Lisäksi käsiteltäisiin kuulemista ja saataisiin eväitä lausuntojen antamiseen.

Aaltonen ehdotti, että rannikon toimenpideohjelmia voitaisiin käsitellä samassa yhteydessä.

Hongisto kysyi, onko mukana hanketta, jossa käsiteltäisiin vanhoja sotatarvikkeita, joita on upotettu mereen aikanaan. Westberg vastasi, että merenhoidon suunnitelmassa otetaan huomioon myös merialueen roskaantumisen ja onnettomuusvaara.

Det föreslogs att samarbetsgruppen skulle träffas följande gång i januari, och vid mötet skulle också åtgärdsprogram för havsvård behandlas. Då skulle också samråd behandlas och vägkost för utlåtan kunde fås samtidigt.

Hongisto frågade om behandling av gamla krigsförnödenheter på havsområden är med i havsvårdernas åtgärdsprogram. Westberg svarade att inom havsvården beaktas även havets nedskräpning och olycksrisker.

13. Kokouksen päättäminen / Avslutandet av mötet

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.35.

Ordförande avslutade mötet kl 12.35.

Liitteet / Bilagor:

1. Kokouksen osallistujat / Mötesdeltagare